

Elinikäisen ohjauksen vahvistaminen

RRF-hankkeet 2022-2024



Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

1

Jatkuva oppiminen Suomen kestävän kasvun ohjelmassa (RRF)



Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU



Jatkuvan oppimisen uudistus:

KOULUTUKSET, TUKIPALVELUT JA HAKEVA TOIMINTA (JOTPA)

- Käynnistetään työelämän rakennemuutosta tukevia koulutuksia. Vahvistetaan koulutuksessa aliedustettujen ryhmien (ml. ikääntyneet) osaamista hakevalla toiminnalla, ohjauksella, tukitoimilla ja matalan kynnyksen koulutuksilla. Digitaitoja ja digitalisaatiota tukeva koulutus, vihreää osaamista ja siirtymää tukevat koulutukset.

TYÖ- JA OSAAMISTARPEIDEN ENNAKOINTI (TEM, OPH, JOTPA)

- Uudistetaan lyhyen aikavälin kohtaantoa koskevan tietotuotannon menettelyjä, toimintatapoja ja koordinoitua (TEM)
- Keskipitkän aikavälin työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantomallin menetelmällinen kehittäminen ja käynnistysvaiheen tuki (OPH)
- Luokitusjärjestelmän kehittäminen osaamistarpeille tunnistamaan muuta kuin tutkintoihin sisältyvää osaamista: Osaamislukitusjärjestelmän kehittäminen (OPH), Ennakoinnin digitaalinen ekosysteemi ja osaamistarvekompassi (JOTPA)

ELINIKÄINEN OHJAUS SEKÄ OSAAMISEN TUNNISTAMINEN (TEM, KEHA, JOTPA)

- Työikäisten osaamisen tunnistaminen (TEM)
- Osaamiskartoitukset (JOTPA)
- **Elinikäisen ohjauksen vahvistaminen (TEM, KEHA)**

Jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelma:

JATKUVAN OPPIMISEN DIGITALISAATIO (OKM, TEM)

- Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus (OKM ja TEM yhteinen)
- Korkeakoulujen digivisio (OKM)

Työllisyysaste tms:

OHJAAJOJEN KANNUSTINMALLI (sote- ja koulutushenkilöstö, jatkuva haku)

2

Elinikäisen ohjauksen vahvistaminen TEM



• Ohjauksen koordinaatio, laatu ja tiedolla johtaminen:

- ELONTILA: [Elinikäisen ohjauksen kansallinen arviointi 2023-2024](#) (julkaistu 21.10.2024)
- [Elinikäisen ohjauksen seurantakehikko](#) (julkaistu 21.10.2024)
- [Elinikäisen ohjauksen käsikirja](#) (julkaistu 22.1.2025)
 - TEM:n ja KEHA-keskuksen yhteishankinta
- IAEVG-konferenssi, marraskuussa 2024 (International Association for Educational and Vocational Guidance)
 - TEM ja OKM rahoittaneet RRF-rahoista



Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

ELONTILA-hanke



HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI



JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ



Haaga-Helia



HAMK
Hämeen ammatti-
korkeakoulu



OPIKELUN JA
KOULUTUKSEN
TUTKIMUSSÄÄTIÖ



Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet



Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

ELONTILA-arviointitutkimuksessa muodostettiin systemaattinen kuva suomalaisen elinikäisen ohjauksen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kokonaisuudesta sekä arvioitiin sen toimivuutta.

ELONTILA-hankkeessa tuotettiin myös ehdotus elinikäisen ohjauksen kansallisen tason seurantakehikoksi. Kehikko pitää sisällään seurannan kohteet, kriteerit ja hyödynnettävät seurantatiedot tietolähteineen.

ELONTILA: arviointitutkimus



- Arvioinnin perustana elinikäisen ohjauksen tutkimus- ja arviointitieto
- Elinikäisen ohjauksen strategisten tavoitteiden toteutumisen tarkastelu
- Syventävät arviointitutkimukset
 - Osatyökykyisten ja osaopiskelukykyisten sekä kohdennetun nuorisotyön tietoneuvonta- ja ohjauspalveluiden tarkastelu



Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Elinikäisen ohjauksen seurantakehikon seurantakohteet



1) Asiakkaiden kokemukset elinikäisestä ohjauksesta

- Asiakkaiden kokemukset ohjauspalveluista
- Asiakkaiden kokemukset tulevaisuudesta ja elämän merkityksellisyydestä

2) Elinikäisen ohjauksen palvelujärjestelmä

3) Elinikäisen ohjauksen yhteiskunnallinen konteksti

4) Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus elinikäisessä ohjauksessa

5) Ekologisuus elinikäisessä ohjauksessa

6) Elinikäisen ohjauksen politiikka ja poliittinen ohjaus



Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Tutkijoiden suositukset 1/2



Kaikilla ei ole yhdenvertaisia mahdollisuuksia urasuunnitteluun

Alueelliset erot on tunnistettava ja tunnustettava entistä paremmin elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja yhdenvertaisuuden varmistamiseksi.

Urasuunnittelutaitojen kehittäminen tulee ottaa painopistealueeksi. Yksilöllä tulee olla mahdollisuus urasuunnittelutaitojen kehittämiseen monikanavaisesti ja ohjatusti kaikissa elämänvaiheissa.



Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Elinikäisen ohjauksen kokonaisuudessa on koordinaatiotarpeita

Monialaisen elinikäisen ohjauksen näkökulmasta on tärkeää vahvistaa eri sektoreiden toimijoiden yhteistyön koordinointia valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti.

Monialaista yhteistyötä tulee kehittää koulutuksen järjestäjien, työllisyyspalveluiden ja sote-palveluiden välillä sekä nuorten matalan kynnyksen palveluiden yhteistoimintana elinikäisen ohjauksen näkökulmasta.

Koordinoinnin tueksi tarvitaan aiempaa kattavampia tiedontuotantotapoja, jotka mahdollistavat palvelujen seuraamisen.

Tutkijoiden suositukset 2/2



Digitaalisuuden tuomia mahdollisuuksia ei ole hyödynnetty tarpeeksi

Digitaalisuuden kokonaisvaltainen hyödyntäminen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluissa kaipaa vahvempaa suunnitelmallisuutta läpileikkaavasti strategiselta tasolta aina yksittäiseen palveluntuottajaan asti.

Digitaalisia ohjauspalveluja on kehitettävä niin, että ne edistävät saavutettavuutta asiakaslähtöisesti, eivätkä heikennä sitä niiden asiakasryhmien osalta, jotka tarvitsevat kasvokkaisia ohjauskohtauksia.



Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Globaalit ilmiöt ovat aiheuttaneet muutospaineita ohjausosaamiseen

Sosiokulttuurisesti sensitiivisten, kestävien ja esteettömien elinikäisen ohjauksen palveluiden kehittämistä on jatkettava.

Sukupuoli- ja kulttuuritietoisien sekä antirasistisen ohjausosaamisen kehittämiseen on kiinnitettävä edelleen huomiota.

Ohjausammattilaisten osaamista, osaamisen kehittymistä ja ohjaajakoulutusten osaamiskuvauksia tulisi peilata säännöllisesti ohjausalan muuttuviin osaamistarpeisiin.


 Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU



Elinikäisen ohjauksen käsikirja

Miksi?	Miten?	Kenelle?	Missä?
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elinikäisen ohjauksen vahvistaminen ✓ Tietoisuuden lisääminen <ul style="list-style-type: none"> ✓ Toimintamallien yhtenäistäminen ✓ Osaamisen kehittäminen ✓ Strategisten tavoitteiden tukeminen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Käytännön läheinen ✓ Helposti lähestyttävä ✓ Työkalu ohjauksen parissa työskenteleville ✓ Verkkojulkaisu (myös en ja sv) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Päätäjille ja hallinnossa työskenteleville ✓ TNO-palvelujen johtajille ✓ Palvelujen esihenkilöille <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ohjausalan ammattilaisille ✓ Ohjauksen tutkijoille ja kehittäjille ✓ Ohjauksesta kiinnostuneille 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oman ohjaustyön tukena <ul style="list-style-type: none"> ✓ Koulutuksen tukena ✓ Työkaluna ohjaustyössä <ul style="list-style-type: none"> ✓ Itsenäisenä oppimateriaalina ✓ Päätöksenteon tukena

Työ- ja elinkeinoministeriö • www.tem.fi
17.3.2025
9

9



Elinikäisen ohjauksen käsikirja

Sisällysluettelo

Esipuhe 4 1. Johdanto 6 Tiivistelmä 7 Käsikirjan tausta ja tavoitteet 8 2. Elinikäinen ohjaus 10 2.1 Elinikäisen ohjauksen määrittely ja nykytila 13 2.2 Koordinointi ja kehittäminen 19 2.3 Strategiset haasteet 21 2.4 Elinikäisen ohjauksen tiedolla johtaminen 26 3. Elinikäisen ohjauksen strategia 30 3.1 Elinikäisen ohjauksen strategia 2020-2028 32 3.2 Strategian painopistealueet 33 4. Ohjausosaaminen 41 4.1 Ohjausosaamisen nykytila 43 4.2 Osaamiskuvaukset 50 4.3 Osaamisen tunnistaminen 54	4.4 Ennakointitiedon hyödyntäminen ja digitaaliset välineet ohjauksessa 59 4.5 Ohjausosaamisen kehittäminen 68 5. Hyvän ohjauksen kriteerit 72 5.1 Kohti valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä 74 5.2 Hyvän ohjauksen kriteerit 76 5.3 Ohjauksen suunnittelu, koordinointi ja kehittäminen oppilaitoksissa 90 6. Urasuunnittelutaidot 94 6.1 Urasuunnittelutaitojen kansallinen viitekehys 96 6.2 Urasuunnittelutaitojen oppiminen 102 6.3 Urasuunnittelutaidot eri elämäntilanteissa 113 Käytännön työvälineet 123
--	--

- ELO-strategian pohdintakysymykset
- Osaamiskuvausten tiivistelmät
- Urasuunnittelutaitojen osaamiskehikko

Työ- ja elinkeinoministeriö • www.tem.fi
17.3.2025
10


 Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

10

Hankkeiden tuotosten jalkautus



- Viestintä
 - Verkkoviestintä, kolumni, uutinen
 - Tapahtumat/tilaisuudet (esim. alueelliset ELO-verkostot)
 - Verkkotilaisuus 13.2.2025 Jatkuvan oppimisen RRF-hankkeiden loppuseminaari ”Elinikäinen ohjaus ja oppiminen – vastaamassa tulevaisuuden haasteisiin”

- Hankkeiden anti viedään Osaamispolku.fi -palveluun (JOD)

- ELO-foorumi 2023- 2028 (TEM ja OKM)
 - Elinikäisen ohjauksen tilan seurannan pohdinta.



Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Linkit elinikäisen ohjauksen vahvistamisen hankkeisiin:



TEM

- [ELONTILA: elinikäisen ohjauksen kansallinen arviointi 2023-2024](#)
- [Ehdotus elinikäisen ohjauksen seurantakehikoksi](#)
- [Elinikäisen ohjauksen käsikirja](#) (TEM ja KEHA)
- [Elinikäinen ohjaus ja oppiminen –tilaisuus 13.2.25](#)

KEHA:n elinikäisen ohjauksen vahvistamisen hankkeet

- [Urasuunnittelutaitojen kehittämiskokonaisuus](#)
- [Ohjausosaamisen kokonaisuus](#)



Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

